

РЕШЕНИЕ

№ 30529

гр. София, 31.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 17 състав, в
публично заседание на 15.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ана Методиева

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **11119** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във вр. с чл. 29, ал. 3 от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП).

Образувано е по жалба на „СЛЪНЧЕВАТА ФЕРМА“ ООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], район „В.“, [улица], [жилищен адрес] подадена чрез адв. М. Й., срещу Уведомително писмо изх. № 02-220-2600/3061 от 17.09.2025 г. на изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ) за извършена оторизация и изплатено финансово подпомагане по агроекологичните и/или биологичните интервенции, базирани на площ, от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г. за кампания 2024 г., по заявление с УИН 22/110724/19674 и УРН 604904, в частта относно интервенция „Биологично растениевъдство“, дейност ИБР 16 „Плащания за поддържане на биологично растениевъдство“.

Жалбоподателят поддържа, че актът е незаконосъобразен поради липса на ясни и конкретни фактически основания за отказаното подпомагане за 0,54 ха и за приложените последици от наддекларирането. Излага, че Таблица 5.1 съдържа числови стойности, но не посочва какво конкретно нарушение е установено за всеки парцел, кои части са приети за недопустими, въз основа на какъв източник и коя материалноправна хипотеза е приложена. Сочи, че не са му били предоставени докладите от проверките и не е бил уведомен чрез Системата за електронни услуги (СЕУ) за резултатите от Системата за мониторинг на площта, поради което не е могъл своевременно да представи възражения и доказателства. Позовава се на чл. 59, ал. 2, т. 4, чл. 35 и чл. 36 АПК, на чл. 61 от Наредба № 3 от 10.03.2023 г. и на чл. 76 от Наредба № 9 от 26.06.2023 г.

Твърди, че всички заявени площи представляват реално съществуващи и поддържани биологични овощни насаждения, като периферните и междуредовите ивици, технологичните пътища и отстоянията са необходими за нормалното отглеждане на трайните насаждения и не могат да бъдат приравнявани на площи без земеделска дейност. Според жалбоподателя автоматизираното и дистанционно разчитане е повлияно от сенките на короните и от начина, по който се визуализират междуредията, а без проверка на място не е било възможно да се установи действителното състояние. Поддържа, че гъстотата е най-малко 45 дървета на декар и че насажденията отговарят на нормативните изисквания. В допълнителната молба уточнява, че не оспорва Заповед № РД-09-190 от 04.03.2025 г. на министъра на земеделието и храните за одобряване на окончателния специализиран слой „Площи, допустими за подпомагане“ за кампания 2024 г., но счита, че това не изключва самостоятелния контрол върху уведомителното писмо и върху данните от проверката на място и мониторинга.

Жалбоподателят сочи още, че намалението по окончателния специализиран слой е 0,12 ха, а останалата част до 0,54 ха е формирана от резултатите от дистанционния контрол, без да са съобщени конкретните констатации. Оспорва както непредоставянето на подпомагане за приетата за наддекларирана площ, така и допълнителната санкция, и поддържа, че в оспорения акт не е посочено нито едно от основанията по чл. 83 от Наредба № 9 от 26.06.2023 г.

Прави искане за отмяна на акта в оспорената част и за присъждане на разноските по делото съобразно представения списък. Жалбоподателят се представлява от адв. М. Й..

Ответникът – изпълнителният директор на ДФЗ, чрез главен юрисконсулт П. Г., оспорва жалбата като неоснователна. Поддържа, че заявлението е обработено чрез Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК), включваща Системата за идентификация на земеделските парцели и Системата за мониторинг на площта, и че ДФЗ е длъжен да съобрази резултатите от извършените проверки и окончателния специализиран слой за кампания 2024 г. Позицията се на чл. 30, чл. 33 и чл. 70 ЗПЗП, на Наредба № 105 от 22.08.2006 г., на чл. 80, ал. 1 и чл. 82, т. 1 от Наредба № 9 от 26.06.2023 г., както и на Тълкувателно решение № 8 от 11.12.2015 г. по тълк. дело № 1/2015 г. на Общото събрание на колегиите на Върховния административен съд. Счита, че по отношение на площите извън одобрения окончателен слой Разплащателната агенция действа при обвързана компетентност и не може да извърши плащане, а заповедта на министъра е отделен, подлежащ на самостоятелно оспорване административен акт.

Прави искане за отхвърляне на жалбата и за присъждане на юрисконсултско възнаграждение в размер на 240 лева. Ответникът се представлява от ст. юрк. Т. Ц..

Административен съд София-град, III отделение, 17 състав, като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и извърши проверка по чл. 168, ал. 1 АПК на всички основания по чл. 146 АПК, приема за установено следното от фактическа страна:

С Уведомително писмо изх. № 02-220-2600/398 от 31.05.2024 г. „СЛЪНЧЕВАТА ФЕРМА“ ООД е одобрено за участие по операция „Плащания за поддържане на биологично растениевъдство“ с одобрена площ 4,50 ха и петгодишен ангажимент. По преписката е представен сертификат на контролиращото лице „КОСМОСЕРТ СЪРВИСИЗ“ ООД от 29.05.2024 г. На 25.06.2024 г. дружеството е подало заявление за подпомагане за кампания 2024 г., регистрирано с УИН 22/110724/19674 и УРН 604904, в което по процесната дейност е заявена площ 4,50 ха.

Окончателният специализиран слой „Площи, допустими за подпомагане“ за кампания 2024 г. е одобрен със Заповед № РД-09-190 от 04.03.2025 г. на министъра на земеделието и храните. Между страните не се спори, а жалбоподателят изрично заявява, че тази заповед не е оспорена от него.

На 11.04.2025 г. по банковата сметка на дружеството е постъпила сума 8240,65 лева. На

02.05.2025 г. жалбоподателят е поискал чрез СЕУ информация за основанията и начина на изчисляване на изплатената сума. Оспореното уведомително писмо е публикувано и изтеглено от профила на дружеството в СЕУ на 17.09.2025 г.

С Уведомително писмо изх. № 02-220-2600/3061 от 17.09.2025 г. изпълнителният директор на ДФЗ е оторизирал подпомагане по процесната дейност при единична ставка 2409,5456 лева на хектар. В Таблица 5 са посочени: заявена площ 4,50 ха, заявена сума 10842,96 лева, установена площ 3,96 ха, наддекларирана площ 0,54 ха, процент на наддеклариране 13,63 на сто, сума на санкция за наддеклариране 1301,15 лева, административно санкционирана площ 0,54 ха, сума за административно санкционираната площ 1301,15 лева, площ след санкциониране 3,42 ха и оторизирана сума 8240,65 лева. В поясненията е възпроизведен механизмът по чл. 76, ал. 1 и ал. 2 ЗПЗП при разлика между декларирана и установена площ.

В Таблица 5.1 са включени осем парцела, за които е отразена разлика. За парцел 67790-862-1-1 при заявени 0,31 ха са посочени 0,28 ха по окончателния специализиран слой, 0,26 ха по проверката на място и мониторинга, установена площ 0,26 ха и недопустима площ 0,05 ха. За парцел 67790-849-2-1 при заявени 0,20 ха са посочени 0,19 ха по слоя, установена площ 0,19 ха и разлика 0,01 ха. За парцел 67790-574-2-1 при заявени 1,74 ха са посочени 1,57 ха по проверката на място и мониторинга, установена площ 1,57 ха и разлика 0,17 ха. За парцел 67790-844-3-1 при заявени 0,46 ха са посочени 0,39 ха по проверката на място и мониторинга, установена площ 0,39 ха и разлика 0,07 ха.

За парцел 67790-849-1-1 при заявени 0,19 ха са посочени 0,17 ха по окончателния слой, установена площ 0,17 ха и разлика 0,02 ха. За парцел 67790-844-2-1 при заявени 0,68 ха са посочени 0,65 ха по слоя, установена площ 0,65 ха и разлика 0,03 ха. За парцел 67790-574-1-1 при заявени 0,22 ха са посочени 0,17 ха по проверката на място и мониторинга, установена площ 0,17 ха и разлика 0,05 ха. За парцел 67790-844-1-1 при заявени 0,14 ха са посочени 0,11 ха по окончателния слой, 0,09 ха по проверката на място и мониторинга, 0,14 ха след останалите отразени проверки, но установена площ 0 ха и недопустима площ 0,14 ха. Пояснението към таблицата определя установената площ в колона 10 като най-малката от стойностите по колоните 4 – 9, без да обяснява защо при последния парцел резултатът е 0 ха, а не 0,09 ха.

Към административната преписка е представен „Доклад за проверка на площ“ по заявка № 519628, в който са посочени начална и крайна дата на проверката 20.02.2025 г. Докладът обхваща пет парцела с общо заявена площ 3,43 ха и общо установена площ 3,04 ха, съответно разлика 0,39 ха: 0,05 ха за парцел 67790-574-1-1, 0,17 ха за парцел 67790-574-2-1, 0,05 ха за парцел 67790-844-1-1, 0,07 ха за парцел 67790-844-3-1 и 0,05 ха за парцел 67790-862-1-1. За всеки от тях е записано: „Некоректно заявяване. Изключени са периферни недопустими площи, в които не се извършва селскостопанска дейност.“ Посочено е използване на архивни данни по заявка № 448949 и на дистанционни способности и изображения. Електронният подпис върху доклада по заявка № 519628 е положен от експерт Р. Г. на 08.10.2025 г., тоест след издаването и връчването на оспореното писмо и след подаването на жалбата. По преписката не се съдържа доказателство този доклад или контролен лист със същите констатации да е бил публикуван в СЕУ и съобщен на жалбоподателя преди произнасянето. Не е представено и възражение на кандидата, разгледано по реда на чл. 76, ал. 2 и ал. 3 от Наредба № 9 от 26.06.2023 г. Приложените архивни материали по заявка № 448949 не съдържат проследима връзка с окончателното волеизявление за всеки от спорните парцели и доказателство за връчването им на дружеството.

По делото е приета съдебно-агрономическа експертиза, изготвена от вещото лице Г. Л. след посещение на насажденията на 13.03.2026 г. Вещото лице е установило общо 1944 овощни дървета в осемте парцела и е посочило, че е засадена цялата част от земеделския терен.

Изчислената гъстота е: 34,28 дървета на декар за парцел 67790-844-1-1, 55 дървета на декар за 67790-844-2-1, 53,09 дървета на декар за 67790-844-3-1, 30,32 дървета на декар за 67790-862-1-1, 51,95 дървета на декар за 67790-574-2-1, 40 дървета на декар за 67790-574-1-1, 48 дървета на декар за 67790-849-2-1 и 48,42 дървета на декар за 67790-849-1-1. Според заключението във всички парцели е надвишено изискването от 230 дървета на хектар по приложение № 11 към Наредба № 3 от 10.03.2023 г. Вещото лице е обяснило необходимостта от технологични ивици и отстояния за обработка, включително при биологично производство, и е описало насажденията като добре поддържани към датата на огледа.

Приета е и съдебно-техническа експертиза, изготвена от вещото лице инж. Л. М. въз основа на цифровата ортофотокарта за относимия период и предоставените от ДФЗ цифрови данни. Експертизата потвърждава, че по доклада за проверка разликата за петте парцела е общо 0,39 ха. Вещото лице приема, че за парцел 67790-574-1-1 площ 0,05 ха в южната и североизточната част е неправилно изключена, тъй като сенките и короните на дърветата не са отчетени, и че по същата причина неправилно е изключена площ 0,05 ха по източната граница на парцел 67790-862-1-1. За разликите от 0,17 ха при парцел 67790-574-2-1, 0,05 ха при 67790-844-1-1 и 0,07 ха при 67790-844-3-1 вещото лице приема, че са правилно отразени като недопустими.

При така установените факти съдът достига до следните правни изводи:

Жалбата е допустима. Оспореният акт е изтеглен от СЕУ на 17.09.2025 г., а жалбата е подадена чрез административния орган на 30.09.2025 г., поради което е спазен 14-дневният срок по чл. 149, ал. 1 АПК. Жалбата е подадена от адресата на акта, чието искане за подпомагане е частично неудовлетворено и спрямо когото са приложени последиците на наддекларирането, следователно е налице правен интерес.

Оспореното уведомително писмо е индивидуален административен акт, с който окончателно е определен размерът на финансовото подпомагане по подаденото заявление. Актът подлежи на самостоятелен съдебен контрол независимо от отделната възможност за оспорване на заповедта за одобряване на окончателния специализиран слой. Предметът на настоящото дело не включва законосъобразността на Заповед № РД-09-190 от 04.03.2025 г., а правилното използване на данните от нея наред с останалите проверки, изчисляването на установената площ и приложението на санкционния механизъм в уведомителното писмо.

Актът е издаден от компетентен орган. Съгласно чл. 20а, ал. 1 и ал. 2 ЗПЗП изпълнителният директор на ДФЗ е изпълнителен директор на Разплащателната агенция и организира и ръководи дейността ѝ. Изборът на издателя се установява от Протокол № 228 от 07.05.2024 г. на Управителния съвет на фонда, а електронният документ е подписан с валиден квалифициран електронен подпис. Не са налице основания за нищожност поради материална, териториална или персонална некомпетентност.

Уведомителното писмо е съставено като електронен документ, посочва издателя, адресата, предмета и реда за оспорване. То обаче не отговаря в пълен обем на чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК, тъй като не съдържа конкретните фактически и правни основания, позволяващи да се проследи формирането на установената площ за всеки засегнат парцел и преминаването от 0,45 ха разлика по най-ниските положителни стойности в таблицата към 0,54 ха наддекларирана площ.

По отношение на парцел 67790-844-1-1 Таблица 5.1 посочва 0,09 ха след проверката на място и мониторинга, но 0 ха установена площ, въпреки пояснението, че в колона 10 се пренася най-малката стойност от колони 4 – 9. Възможно правно обяснение за този резултат се съдържа в чл. 84, ал. 1, т. 3 от Наредба № 9 от 26.06.2023 г., според който при операция „Плащания за поддържане на биологично растениевъдство“, когато допустимата за подпомагане площ за даден парцел е под 0,1 ха, площта на парцела се счита за недопустима за плащане и се наддекларира.

Тази разпоредба обаче не е посочена в акта и не е обяснено, че е приложена. Напротив, докладът по заявка № 519628 отчита за същия парцел установена площ 0,09 ха и разлика само 0,05 ха. Съдът не да избере вместо органа кое от двете различни фактически и правни разрешения изразява действителната му воля.

Доводът на жалбоподателя за липса на хипотеза по чл. 83 от Наредба № 9 от 26.06.2023 г. не е сам по себе си решаващ. Член 83 урежда намаленията по операция „Плащания за преминаване към биологично растениевъдство“, докато дружеството е одобрено по операция „Плащания за поддържане на биологично растениевъдство“, за която е относим чл. 84 от същата наредба. Именно поради това административният орган е бил длъжен да посочи приложимата норма и конкретната нейна хипотеза, а не да оставя адресата и съда да извеждат евентуалното основание единствено от числата в таблицата.

Съгласно Тълкувателно решение № 16 от 31.03.1975 г. на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния съд мотивите могат да се съдържат и в друг документ от административната преписка, ако този документ предхожда или съпътства издаването на акта и между него и волеизявлението има ясна връзка. В случая докладът по заявка № 519628 не е посочен в уведомителното писмо, съдържа резултат, различен от крайния за парцел 67790-844-1-1, и е подписан на 08.10.2025 г. – след акта и след жалбата. Той не може да санира липсващите мотиви. Актуалната практика на ВАС не приема формално, че всеки акт в табличен вид е немотивиран, а проверява дали таблиците, поясненията и своевременно съставените документи от преписката позволяват да се проследят конкретните факти, приложеното правно основание и изчислението. Именно липсата на такава проследимост е приета за порок в Решение № 4118 от 16.04.2025 г. по адм. дело № 12012/2024 г. на ВАС. В същия смисъл относно недопустимостта общи пояснения или основания, въведени едва в съдебното производство, да заместят конкретните мотиви са Решение № 8464 от 28.08.2023 г. по адм. дело № 9405/2022 г. и Решение № 7404 от 05.07.2023 г. по адм. дело № 10368/2022 г. на ВАС, V отделение.

Нарушението на формата е съществено. В Таблица 5.1 не се установява конкретното съдържание на констатацията „не се извършва селскостопанска дейност“, местоположението на всяка изключена част, моментът на установяване на несъответствието и причината за нулевата площ на парцел 67790-844-1-1. Това е ограничило защитата на жалбоподателя и възпрепятства пълния контрол за съответствие между установените факти и приложената правна норма.

Числовата последователност потвърждава порока. Намалението само по окончателния специализиран слой е общо 0,12 ха, а разликата по доклада за проверката и мониторинга е общо 0,39 ха, като част от двете групи площи се припокриват. Ако за всеки от осемте парцела се приложи най-ниската положителна стойност в Таблица 5.1, общата разлика е 0,45 ха. Посочените в акта 0,54 ха се получават едва след като целият парцел 67790-844-1-1 бъде отчетен с нулева установена площ, въпреки отразения резултат от проверката 0,09 ха. Възможното правно обяснение е чл. 84, ал. 1, т. 3 от Наредба № 9 от 26.06.2023 г., но тази разпоредба не е посочена нито в акта, нито в предхождащ и съобщен на адресата документ, а и приложението ѝ не може да бъде дописано за първи път от съда.

Член 35 АПК задължава органа да издаде акта след изясняване на фактите и обсъждане на обясненията и възраженията на заинтересованото лице, а чл. 36, ал. 1 АПК – да събере служебно необходимите доказателства. Тези общи правила са конкретизирани за Системата за мониторинг на площта и проверките по процесната интервенция. Съгласно чл. 59, чл. 59а и чл. 61, ал. 1 от Наредба № 3 от 10.03.2023 г. ДФЗ съобщава чрез СЕУ информацията за установените чрез мониторинга несъответствия и осигурява възможност за изменение на заявлението и за изразяване на несъгласие. За кампания 2024 г. сроковете по чл. 61, ал. 1, изречения първо и второ

са изменени с § 51, т. 2 от преходните и заключителните разпоредби към наредбата – съответно до 31 октомври и до 20 ноември 2024 г. Следователно посочените от жалбоподателя общи срокове от три работни дни и до 10 октомври не са приложими без съобразяване на специалното преходно правило. Това не освобождава органа от задължението за съобщаване. За несъответствията, установени след 30 септември, чл. 61, ал. 3 също изисква изпращане на съобщение, макар в този случай кандидатът да не може да коригира или оттегли заявлението.

По делото няма доказателства кога конкретно са били установени резултатите от мониторинга и дали това е станало в срок, допускащ корекция. Докладът сочи дата 20.02.2025 г., при която би била приложима хипотезата за по-късно съобщаване без право на корекция, но и такова съобщаване не е доказано. Поради това не може да бъде възприето като установено твърдението на жалбоподателя, че непременно е бил лишен от възможността да коригира заявлението, но е доказано, че не му е осигурена възможност да се запознае с конкретните несъответствия и да изрази несъгласие преди неблагоприятното произнасяне.

На следващо място, чл. 75, ал. 1 от Наредба № 9 от 26.06.2023 г. изисква докладът за проверка да съдържа данни за проверените изисквания, засегнатите парцели, резултатите от измерванията и използваните методи. По силата на чл. 76, ал. 1 и ал. 2 докладът се предоставя на бенефициента чрез СЕУ, а при несъгласие той може да подаде възражения в 14-дневен срок от публикуването на контролния лист. Член 78, ал. 1 изрично допуска проверките на място да се извършват дистанционно с използване на технологии. Следователно дистанционният способ не изключва задължението за предоставяне на доклада и за гарантиране на възможността за възражение. По делото няма доказателство докладът по заявка № 519628 да е бил публикуван в СЕУ преди издаване на акта.

Техническата експертиза установява, че общо 0,10 ха от изключените чрез дистанционната проверка площи са неправилно определени като недопустими поради неотчитане на сенките и короните на дърветата. След съобразяване на самостоятелното намаление от 0,03 ха по окончателния специализиран слой потенциалното отражение на установената грешка върху крайния резултат е 0,07 ха. При своевременно съобщаване жалбоподателят е могъл да насочи вниманието на органа към тези конкретни части и да представи относимите данни, а органът – да извърши допълнителна проверка съгласно чл. 60 от Наредба № 3 от 10.03.2023 г. и чл. 78, ал. 2 от Наредба № 9 от 26.06.2023 г. Следователно не може да се изключи различен краен резултат, поради което следва да се приеме, че допуснатото нарушение на административнопроизводствените правила е съществено.

Приложимата система допуска както административни проверки и съпоставяне с окончателния специализиран слой, така и мониторинг на площта и дистанционни проверки. Член 70, ал. 1 ЗПЗП предвижда чрез тях да се контролират точността и пълнотата на заявлението и спазването на критериите за допустимост, ангажиментите и другите задължения. Член 59 и чл. 59а от Наредба № 3 от 10.03.2023 г. уреждат използването на данните от спътниците „Сентинели“ или на данни с еквивалентна стойност и определят като недопустими площите с резултат „Несъответствие“. Член 60, ал. 3 изисква използваните изображения да позволяват убедителни и надеждни резултати за действителното положение.

Поради тов общият довод на жалбоподателя, че дистанционното установяване поначало е недопустимо и винаги е необходим физически оглед, е неоснователен. Законът изрично допуска дистанционен контрол. Когато обаче особеностите на трайните насаждения, сенките и короните не позволяват надежден извод, органът следва да използва допълнителни данни или проверка. В конкретния случай заключението на техническата експертиза, основано на ортофотокарта за относимия период и на предоставените от самия ДФЗ цифрови граници, оборва констатацията за

липса на земеделска дейност върху 0,05 ха от парцел 67790-574-1-1 и 0,05 ха от парцел 67790-862-1-1. Ответникът не е представил равностойни специални знания или други конкретни доказателства, които да опровергават този извод. Съдът кредитира техническата експертиза в тази част като обоснована, ясна и съответстваща на изследваните цифрови данни. Същевременно заключението потвърждава като правилно геометричното изключване на общо 0,29 ха в парцели 67790-574-2-1, 67790-844-1-1 и 67790-844-3-1. Поради това не се възприема тезата на жалбоподателя, че всички 0,39 ха, посочени в доклада, са допустими. За парцел 67790-862-1-1 следва да се отчете и неоспорената граница на окончателния специализиран слой, поради което констатацията на вещото лице за 0,05 ха неправилно изключени от дистанционната проверка не заличава самостоятелното намаление от 0,03 ха по слоя.

Съдебно-агрономическата експертиза доказва съществуването, гъстотата и технологичните особености на овощните насаждения към огледа през март 2026 г. и подкрепя възражението, че междуредията, отстоянията и сенките не са сами по себе си доказателство за липса на земеделска дейност. Тя не може самостоятелно да установи състоянието на всяка периферна част през кампания 2024 г., тъй като огледът е извършен значително по-късно. Поради това заключението не оборва техническата експертиза относно правилно изключените 0,29 ха. Не се възприема и фактическото твърдение на жалбоподателя, че гъстотата е най-малко 45 дървета на декар във всеки парцел, доколкото вещото лице е измерило 34,28, 30,32 и 40 дървета на декар в три от парцелите. Всички установени стойности обаче надвишават нормативния минимум от 23 дървета на декар, така че по този показател не е доказана недопустимост.

Възражението на ответника за обвързаната компетентност спрямо окончателния специализиран слой е основателно само в неговия предмет. С Тълкувателно решение № 8 от 11.12.2015 г. по тълк. дело № 1/2015 г. Общото събрание на колегиите на ВАС приема, че заповедта за окончателния слой е самостоятелно оспорим акт и че Разплащателната агенция е обвързана от одобрения слой при окончателната оторизация. Това разрешение е последователно следвано и в най-новата практика – Решение № 6705 от 19.06.2025 г. по адм. дело № 3409/2025 г. и Решение № 9651 от 13.10.2025 г. по адм. дело № 4949/2025 г. на ВАС, V отделение. Затова в настоящото производство не могат да бъдат преразглеждани намаленията по колона 5 на Таблица 5.1, възлизащи общо на 0,12 ха. Тази обвързаност обаче не обхваща различните резултати от проверката на място и мониторинга, нито освобождава органа от задължението правилно да съпостави източниците, да мотивира крайния резултат и да изчисли наддекларираната площ.

Съгласно чл. 80, ал. 1 от Наредба № 9 от 26.06.2023 г. ДФЗ одобрява, намалява или отказва годишната финансова помощ след проверките за изпълнение на изискванията за подпомаганите дейности, а чл. 81, ал. 1 допуска отказ или намаление при установено неспазване на изискванията за одобрение или управление. Позоваването на ответника на общата разпоредба на чл. 82, т. 1 не замества необходимостта да бъде установена и посочена специалната хипотеза за процесната операция по поддържане.

За кампания 2024 г. материалните критерии следва да се извлекат от режима на Наредба № 9 от 26.06.2023 г., действащ за заявената операция. Специалната разпоредба на чл. 84, ал. 1, т. 3 е била в сила при подаване на заявлението на 25.06.2024 г. и съдържанието ѝ в относимата част не е изменено до издаване на акта: при административни проверки и/или проверка на място, когато за даден парцел се установи допустима за подпомагане площ под 0,1 ха, площта на парцела се счита за недопустима за плащане и се наддекларира. Следователно позоваването на жалбоподателя на чл. 83 не е относимо, защото тази разпоредба урежда операцията за преминаване към биологично растениевъдство, докато заявената дейност ИБР 16 е за поддържане и се урежда от чл. 84. Наличието на материалноправна норма, която би могла да обясни зануляването на парцел 67790-

844-1-1, не отстранява липсата на мотиви и противоречието в доказателствата дали предпоставката ѝ действително е установена.

При разпределението на доказателствената тежест по чл. 170, ал. 1 АПК ответникът не доказва законосъобразното формиране на крайния единен резултат от 0,54 ха, тъй като част от включените в него площи са неправилно определени, а за друга част липсват своевременно съобщени, конкретни и проследими фактически основания. Специализираната техническа експертиза установява неправилно дистанционно изключване на части от два парцела, а докладът и актът съдържат различен резултат за парцел 67790-844-1-1. Точното установяване е решаващо и за евентуалното приложение на чл. 84, ал. 1, т. 3, защото при правилно определена допустима площ от поне 0,1 ха целият парцел не може да бъде обявен за недопустим на това основание.

Член 76, ал. 1 ЗПЗП предвижда, че когато декларираната площ надвишава установената, подпомагането се изчислява въз основа на установената площ. Ако разликата е по-голяма от три на сто от установената площ или по-голяма от 2 ха, по силата на ал. 2 се налага санкция и подпомагането се изчислява въз основа на установената площ, намалена с размера на разликата. При възприетите в акта 0,54 ха и 3,96 ха прагът от три на сто е превишен. Тъй като обаче самата наддекларирана и установена площ не е правилно и безпротиворечиво доказана, незаконосъобразни са и размерите 1301,15 лева и 8240,65 лева, изведени от тях.

Неоснователно е разбирането на жалбоподателя, че законът във всички случаи забранява отразяването на две еднакви стойности от 1301,15 лева. Първата икономическа последица е неполучаването на помощ за разликата между декларираната и установената площ по чл. 76, ал. 1 ЗПЗП, а втората е допълнителното намаление със същата площ при превишаване на прага по ал. 2. Това е нормативно установеният механизъм, а не двойно налагане на една и съща санкция. Незаконосъобразността в случая произтича от недоказаната изходна площ и липсата на проследими мотиви, а не от самата структура на изчислението.

Не може да се възприеме и аритметичният довод на жалбоподателя, че след приспадане на 0,12 ха по окончателния слой непременно остават 0,42 ха, изцяло формирани от мониторинга. Докладът сочи 0,39 ха разлики по пет парцела, част от които се припокриват с площите извън окончателния слой, а допълнителните 0,09 ха до общо 0,54 ха се появяват чрез зануляването на парцел 67790-844-1-1. Основателно е обаче по-общото възражение, че уведомителното писмо не позволява на адресата да установи тази последователност и да разбере приложена ли е нормата за минимална площ от 0,1 ха.

Самостоятелно основание по чл. 146, т. 5 АПК не се установява. Актът е издаден в изпълнение на законовата цел за предоставяне на подпомагане само за допустими площи и за защита на финансовия интерес на Съюза.

В обобщение, оспореният акт е издаден от компетентен орган, но при неспазване на изискването за мотивирана форма, при съществени нарушения на административнопроизводствените правила и в противоречие с материалния закон относно определянето и изчисляването на установената и наддекларираната площ. Нарушенията засягат взаимно свързаните стойности на установената площ, процента на наддеклариране, санкционираната площ и размера на финансовото подпомагане, поради което оспорената част следва да бъде отменена изцяло.

Естеството на въпроса не позволява решаването му по същество от съда вместо компетентния административен орган. На основание чл. 173, ал. 2 АПК преписката следва да бъде изпратена на изпълнителния директор на ДФЗ за ново произнасяне.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК на жалбоподателя се дължат претендираните и доказани разноски в производството. Представени са доказателства за държавна такса 50,00 лева, адвокатско възнаграждение 600,00 лева, платено в брой, и депозит за

комплексната експертиза 400,00 евро, или общо 732,34 евро.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 АПК, Административен съд София-град, III отделение, 17 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Уведомително писмо изх. № 02-220-2600/3061 от 17.09.2025 г. на изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ за извършена оторизация и изплатено финансово подпомагане по агроекологичните и/или биологичните интервенции, базирани на площ, за кампания 2024 г. по заявление с УИН 22/110724/19674 и УРН 604904, **В ЧАСТТА** относно интервенция „Биологично растениевъдство“, дейност ИБР 16, с която при заявена площ 4,50 ха е определена установена площ 3,96 ха, приета е наддекларирана площ 0,54 ха, определени са административно санкционирана площ 0,54 ха и санкция за наддеклариране 1301,15 лева и вследствие на това е намалено финансовото подпомагане над оторизираните 8240,65 лева.

ИЗПРАЩА административната преписка на изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ за ново произнасяне по заявлението на „СЛЪНЧЕВАТА ФЕРМА“ ООД в отменената част при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Държавен фонд „Земеделие“ с адрес [населено място], [улица], да заплати на СЛЪНЧЕВАТА ФЕРМА“ ООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], район „В.“, [улица], [жилищен адрес] разноски по делото в размер на 732,34 евро (седемстотин тридесет и две евро и тридесет и четири евроцента).

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: